

ks. Dariusz Szczepan Skowron SDB

Międzyuczelniany Instytut Muzyki Kościelnej

Sprawozdanie z działalności Koła Naukowego „Cangaudeant” Międzyuczelnianego Instytutu Muzyki Kościelnej w roku akademickim 2016–2017

Inauguracja roku akademickiego 2016/2017, październik 2016

3 października 2016 r. rozpoczęliśmy kolejny rok akademicki Międzyuczelnianego Instytutu Muzyki Kościelnej. Rok ten rozpoczęliśmy niestandardowo, ze względu na zmianę władz MIMK. Na uroczystym rozpoczęciu podziękowaliśmy poprzednim dyrektorom: ks. prof. UPJPII dr. hab. Robertowi Tyrale, który pełnił funkcję dyrektora instytutu, a został wybrany prodziekanem Wydziału Historii i Dziedzictwa Kulturowego na UPJPII, oraz panu prof. dr. hab. Wiesławowi Delimatowi, wicedyrektorowi. Tym samym witając nowych przedstawicieli instytutu: pana dr. hab. Witolda Zalewskiego, który został wybrany dyrektorem, oraz jego zastępcę, pana dr. Krzysztofa Michałka.

Dla studentów należących do Koła Naukowego był to czas intensywnego poznawania, zgłębiania i propagowania piękna muzyki, którą zdobywali podczas zajęć, licznych koncertów oraz kursów mistrzowskich.

XII Dni Muzyki Kościelnej, listopad 2016

Główną kumulacją sił studentów oraz pedagogów były XII Dni Muzyki Kościelnej Archidiecezji Krakowskiej, które wpisują się w cykliczne kulturalne wydarzenia miasta Krakowa. Odbywały się one od 17 do 21 listopada 2016 r., za inaugurowane koncertem w bazylice Mariackiej. Można było usłyszeć utwory wokalnie-instrumentalne w wykonaniu studentów, pedagogów oraz zaproszonych gości w utworach m.in.: Johanna Pachelbela (*Magnificat* fugi VI ton, nr 1,3,9 i 10); Johanna Sebastiana Bacha (fantazję i fugę g-moll BWV 542); Giovanniego Baptiste Pergolesiego (*Quis est homo, qui non fleret – ze Stabat Mater*).

W Dni Muzyki Kościelnej wpisał się również IX Krakowski Konkurs Młodych Organistów, współorganizowany przez Centrum Edukacji Artystycznej. Konkurs został poprzedzony koncertem organowym pani prof. dr hab. Elżbiety Karolak, pedagoga z AM z Poznania.

Dni Muzyki Kościelnej zakończył koncert „Z myślą Benedykta” w wykonaniu absolwentów MIMK. Koncert ten był również zakończeniem cyklu koncertów poświęconych papieżowi Benedyktowi XVI.

„Muzyka na miarę świętości” – wyzwania dla kompozytorów muzyki liturgicznej dzisiaj, listopad 2016

W sprzyjającą muzyczną aurę miesiąca listopada wpisała się również sesja naukowa pt. „«Muzyka na miarę świętości» – wyzwania dla kompozytorów muzyki liturgicznej dzisiaj”. Odbyła się ona 28 listopada 2016 r. w budynku instytutu. Sesja poświęcona była m.in. odnajdywaniu „świętości” w tworzonych dziełach współczesnych kompozytorów oraz poszukiwaniu sakralności we współczesnej muzyce sakralnej. Prelegentami byli: ks. prof. AM dr hab. Jacek Bramorski (AM Gdańsk), który wykłosał referat pt. „Muzyka sakralna jako *via pulchritudinis*”; mons. Marco Frisina (Watykan) z referatem pt. „La composizione musicale oggi: tra cultura ed evangelizzazione”; dr Henryk Jan Botor (AM Kraków) z referatem „Muzyka liturgiczna a nowoczesność”, oraz prof. dr hab. Paweł Łukaszewski z referatem „Droga do *sacrum*”.

Ponadto studenci i uczestnicy sesji brali udział w warsztatach kompozytorskich prowadzonych przez mons. Marco Frisinę. Sesję zakończono „Koncertem współczesnej muzyki sakralnej”.

Kurs improwizacji organowej i akompaniamentu liturgicznego – Nowy Sącz, grudzień 2016

Wielkim przeżyciem i wydarzeniem było zorganizowanie oraz uczestnictwo w kursie improwizacji organowej i akompaniamentu liturgicznego, połączonym z koncertem organowym. Kurs ten odbył się w dniach 11–12 grudnia 2016 r. w kościele św. Kazimierza w Nowym Sączu, gdzie 30 stycznia 2016 r. odbyło się uroczyste poświęcenie nowo wybudowanego instrumentu.

Prowadzącym kurs był wybitny muzyk, pedagog, prof. UMFC dr hab. Ireneusz Wyrwa. Jako organista koncertujący posiada ogromny dorobek i doświadczenie w dziedzinie improwizacji organowej oraz prowadzenia akompaniamentu liturgicznego. Pan Ireneusz był również pomysłodawcą, projektantem oraz prowadził nadzór nad realizacją budowy tego instrumentu.

Organy zbudowane zostały przez renomowaną firmę Werkstätte für Orgelbau Mühleisen i bez wątpienia należą do grupy najciekawszych i najbardziej wartościowych instrumentów w Polsce, a oryginalna estetyka brzmieniowa wyróżnia je spośród organów budowy współczesnych w całej Europie. Instrument posiada trzydzieści rejestrów podzielonych na cztery zespoły brzmieniowe przyporządkowane do poszczególnych klawiatur.

Uczestnicy kursu mogli nabrać wprawy i biegłości w sztuce improwizacyjnej różnych stylów muzyki organowej, którą będą mogli wykorzystać podczas liturgii w kościołach. Ponadto ćwiczyli umiejętność improwizacji, swobodnej fantazji, umiejętność tworzenia przygrywki chorałowej w oparciu o polskie pieśni kościelne. Prowadzący pokazywał, jak poprawnie towarzyszyć na instrumencie podczas liturgii w Kościele, wydobywając tym samym ważność i piękno sztuki akompaniamentu liturgicznego.

Mariacki Festiwal Organowy – koncerty czwartkowe

Festiwal koncertów czwartkowych w ramach mariackiego Festiwalu Organowego jest nowo powstałą inicjatywą kulturalno-muzyczną, w którą zaangażowany jest Międzyuczelniany Instytut Muzyki Kościelnej w Krakowie, a tym samym członkowie Koła Naukowego. Pomysłodawcą i twórcą festiwalu jest pan Witold Zalewski – dyrektor Międzyuczelnianego Instytutu Muzycznego w Krakowie.

W oczekiwaniu na Boże Narodzenie, grudzień 2016

W przedświąteczny czas przygotowań do Bożego Narodzenia, a także zakończenia roku 2016 studenci oraz członkowie Koła Naukowego czynnie zaangażowali się w „Koncerty czwartkowe” Mariackiego Festiwalu Organowego.

Koncert „W oczekiwaniu na Boże Narodzenie” miał charakter refleksyjny, adwentowy. We wstępie zostało podkreślone, że czas adwentu to przede wszystkim spotkanie Jezusa. W myśl papieża Franciszka: spotkać Jezusa to łaska, której mamy pragnąć.

Wykonawcami koncertu byli: Krzysztof Pawlisz, Krzysztof Dobosz – organy; Schola gregoriańska Koła Naukowego Międzyuczelnianego Instytutu Muzyki Kościelnej *Congaudeant* prowadzona przez s. Susi Ferfogle; ks. Dariusz Skowron SDB – słowo wstępne, oraz Łukasz Jarocki – prowadzenie koncertu.

W programie koncertu można było usłyszeć m.in.: *Introitus* z III niedzieli adwentu: *Preludium primi toni* (improwizacja); *Toccate avanti la Messa* Girolamo Frescobaldiego z *Messa della Domenica z Fiori Musicali*; *Nun komm, der Heiden Heiland, Gottes Sohn ist kommen* Jana Sebastiana Bacha.

Po zakończonym koncercie pedagodzy oraz studenci MIMK udali się na braterskie spotkanie, gdzie w atmosferze przedświątecznej radości składali sobie świąteczne życzenia, dziękując tym samym za spędzony czas i wspólne przedsięwzięcia.

Wieczór kolędowy, styczeń 2017

Kolejny festiwalowy koncert z cyklu „Koncerty czwartkowe”, w którym czynnie brali udział studenci Koła Naukowego Instytutu oraz pedagodzy, odbył się 19 stycznia 2017 r. Atmosfera świąt i Nowego Roku sprzyjała tematyce radości i miłości. Dlatego też repertuar nasycony był treściami dotyczącymi narodzenia Jezusa Chrystusa.

Wykonawcami koncertu byli: Krzysztof Michałek – organy główne, Marek Pawełek – organy w prezbiterium i w nawie południowej, Ludmiła Staroń – sopran, Elżbieta Król-Dryja – alt, Chór Uniwersytetu Papieskiego Jana Pawła II w Krakowie „Psalmodia”, Włodzimierz Siedlik – dyrygent, Krakowski Chór Żeński UPJPII, Katarzyna Śmiałkowska – dyrygent, Krakowski Chór Męski UPJPII, Janusz Wierzgacz – dyrygent, Łukasz Jarocki – prowadzenie koncertu.

W programie można było usłyszeć m.in.: 3 *Preludia pastorale* z op. 117 Franciszka Walczyńskiego; improwizację na temat kolędy *Z narodzenia Pana* w wykonaniu Krzysztofa Michałka; utwory chóralne w wykonaniu chóru Psalmodia: *Gdy się Chrystus rodzi* Stanisława Niewiadomskiego, *Jam jest dudka* Jana Kołaczkowskiego, *Dnia jednego o północy* Marka Pawełka; utwory chóralne Krakowskiego Chóru Żeńskiego UPJPII: *Jezus malusieńki* Krzysztofa Grzeszczaka oraz Marka Pawełka *Jezusicek malusieńki*.

Koncert na trzy instrumenty, luty 2017

Podczas lutowego koncertu w Mariackiej bazylice, który odbył się 16 lutego 2017 r., studenci Koła Naukowego instytutu wykazywali swoje umiejętności w grze organowej. Koncert miał na celu ukazanie walorów trzech instrumentów znajdujących się w bazylice: organów głównych, przy których zasiadł Zygmunt Kokoszka, organów w prezbiterium, na których grał Jakub Mazurek, oraz instrumentu znajdującego się w nawie południowej, a grali na nim Łukasz Rusek i Wojciech Buda.

W programie można było usłyszeć m.in. utwory: *Preludium* Johanna Kriegera, *Preludium* Jana Podbielskiego, *Wie schön leuchtet der Morgenstern* (BuxWV 223) Dietricha Buxtehudego, *Preludium i Fugae a-moll* (BWV 543) Jana Sebastiana Bacha, a także *Litanies* Jehana Alaina.

Koncert Wielkopostny, marzec 2017

Przygotowania do przeżywania najważniejszych świąt naszej wiary, tj. świąt Wielkiej Nocy, były inspiracją do kolejnego koncertu w ramach Mariackiego Festiwalu Organowego, a odbył się on 31 marca 2017 r. Tematyką koncertu była kontemplacja cierpienia Chrystusa, ale przede wszystkim Jego oddania się za nas, za nasze grzechy, z miłości do nas, na drzewie krzyża.

Wykonawcami koncertu byli: Krzysztof Latała, Marek Pawełek oraz Adam Zajac.

Śpiew starorzymski i inne tradycje monodyczne – Alberto Turco, styczeń 2017

Dzięki staraniom s. Susi Ferfogli, kierownik studiów podyplomowych z monodii liturgicznej, 20 stycznia 2017 r. studenci MIMK mogli brać udział w wykładzie pt. „Śpiew starorzymski i inne tradycje monodyczne”. Wykład przeprowadził prof. Alberto Turco, autorytet w interpretacji chorału gregoriańskiego. Profesor Turco jest od 1956 r. muzycznym dyrektorem w katedrze w Weronie. Uczył chorału gregoriańskiego w Instytucie Ambrożyjskim Muzyki Kościelnej w Mediolanie i muzyki liturgicznej w Instytucie Teologicznym San Zeno w Weronie. Jest cenionym pedagogiem, muzykiem i wychowawcą.

Prelegent przedstawił dogłębnie historię śpiewu starorzymskiego, podkreślając m.in., iż tradycja, kultura i język muzyczny miały ogromny wpływ na strukturę muzyczną liturgii. W oparciu o przykłady można było dostrzec różne formy zapisu oraz interpretacji muzycznych wielorakich form liturgii.

Zmysły człowieka są nieocenionym bogactwem otrzymanym od Stwórcy. Poprzez dotyk, węch, słuch, wzrok i smak poznajemy piękno otaczającego nas świata. Muzyk kościelny, aby być w pełnej integracji z dziełem muzycznym, liturgią i przestrzenią sakralną, nie tylko wykorzystuje jeden zmysł – słuch, lecz jest podatny na pozostałe. Taka integracja pozwala na interpretowanie tego, co jest pięknem i artyzmem.

Jako studenci i członkowie Koła Naukowego „Cangaudeant” poprzez liczne zaangażowania: koncerty, wykłady, sesje, kursy, a także spotkania integracyjne staraliśmy się łączyć wszystkie dane nam zmysły i talenty, aby jak najlepiej wpływać na jakość muzyki sakralnej.